

Gro Wollebæk

LÆRERVEILEDNING

Spire

• GRØNN • GUL

GAN Aschehoug

Innhold

Her finner du ekstra kopieringsark tilknyttet arbeidsboka *Spire gul*.
Kopieringsarkene ligger i kronologisk rekkefølge i forhold til temaene i *Spire gul*.

Spire gul

- Sjøfugler
- Melkeprodukter
- Kortreist? – faktaark om de ulike landene, 8 stk.
- Skogen
- Rovdyr
- Skjelettet / skjelettet – fasit
- Loop / domino

Sjøfugler

Se på bildene og les om rødnebbterne og tjelden på side 4 i *Spire gul*.

Sammenlign de to fuglene. Hva er likt og hva er ulikt?

Rødnebbterne

Tjeld

LIKT

ULIKT

Se på bildene og les om gråmåken og svartbaken på side 4 i *Spire gul*.

Sammenlign de to fuglene. Hva er likt og hva er ulikt?

Gråmåke

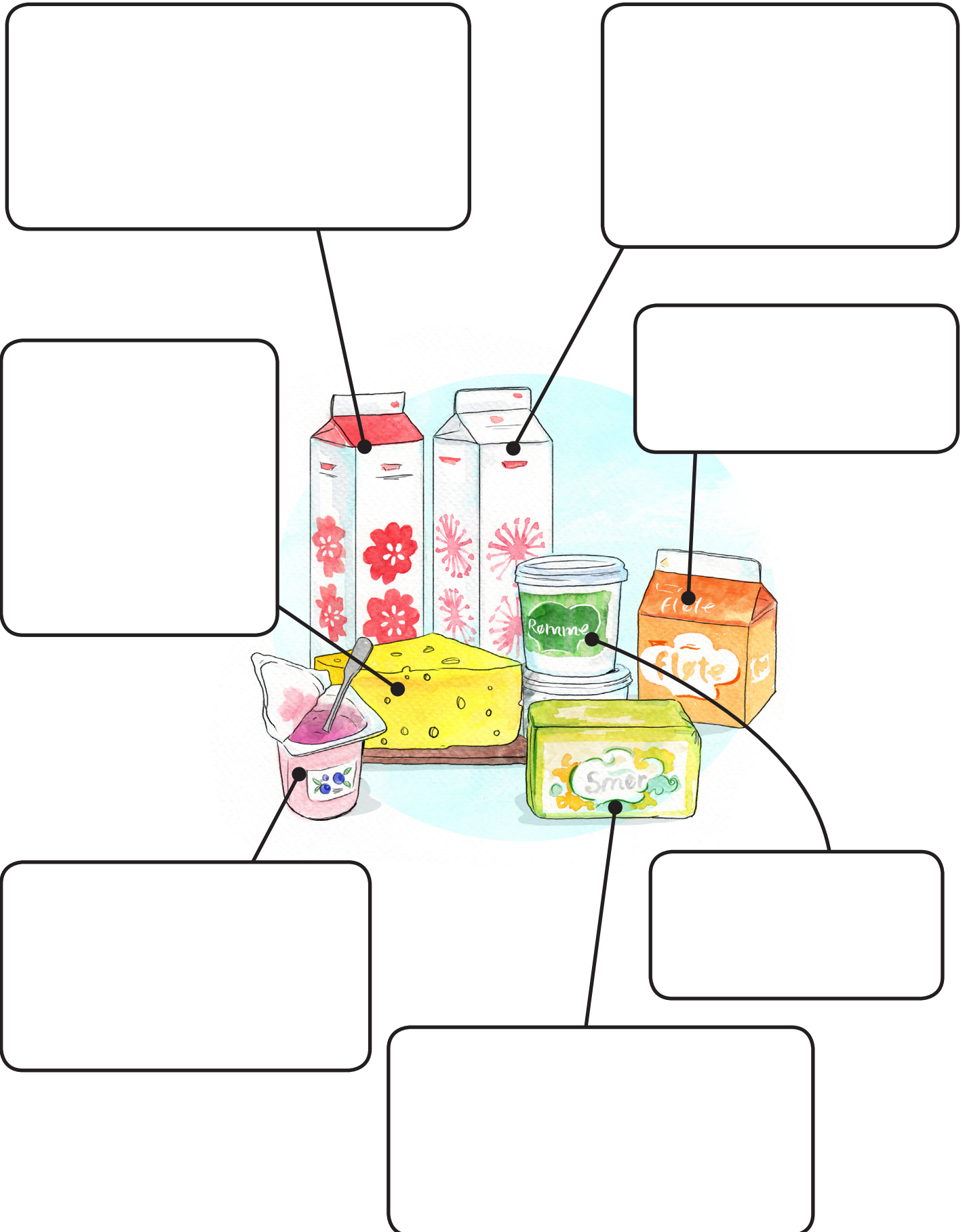
Svartbak

LIKT

ULIKT

Melkeprodukter

Skriv det du vet om de ulike melkeproduktene. Bruk side 15 i *Spire gul* som hjelp.

BRASIL

FAKTA OM BRASIL

Verdensdel: Sør-Amerika

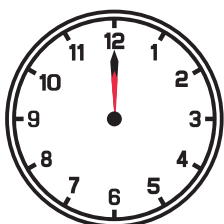
Innbyggere: ca. 200 millioner mennesker

Språk: I Brasil snakker de portugisisk.

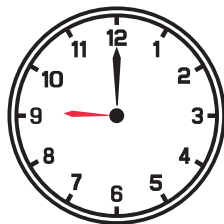
Tidsforskjell: Brasil ligger 3 timer etter Norge.

Flagget til Brasil

Norge

Brasil

Kjent for: Karneval og fotball

Fra Brasil kjøper vi: Appelsiner

USA

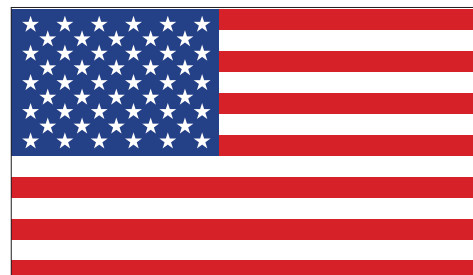
FAKTA OM USA (Amerikas Forente Stater)

Verdensdel: Nord-Amerika

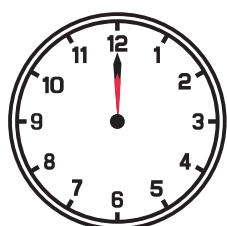
Innbyggere: ca. 300 millioner mennesker

Språk: I USA snakker de engelsk.

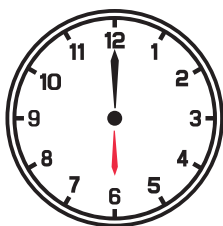
Tidsforskjell: USA ligger 6 timer etter Norge.

Flagget til USA

Norge

USA

Kjent for: Frihetsgudinnen, skyskrapere og indianere

Fra USA kjøper vi: Appelsiner

INDIA

FAKTA OM INDIA

Verdensdel: Asia

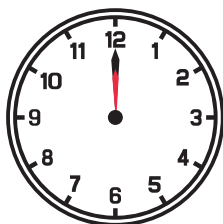
Innbyggere: ca. 1,25 milliarder mennesker

Språk: I India snakker de hindi og engelsk.

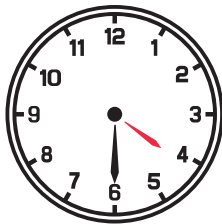
Tidsforskjell: India ligger 4 timer og 30 minutter før Norge.

Flagget til India

Norge

India

Kjent for: Buddha, bengaltiger og krydder.

Fra India kjøper vi: Bananer

KONGO

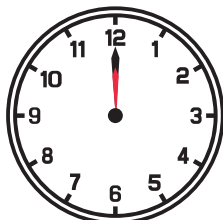
FAKTA OM KONGO (den demokratiske republikken)

Verdensdel: Afrika

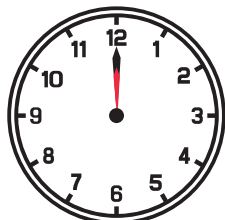
Innbyggere: ca. 67 millioner mennesker

Språk: I Kongo snakker de mest fransk, men det finnes over 200 ulike språk i Kongo.

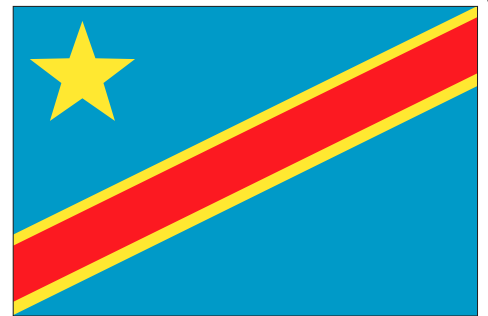
Tidsforskjell: Kongo har samme klokkeslett som Norge.

Norge

Kongo

Flagget til Kongo

Kjent for: Gull, sølv og diamanter.
Har verdens nest største regnskog.

Fra Kongo kjøper vi: Bananer

ITALIA

FAKTA OM ITALIA

Verdensdel: Europa

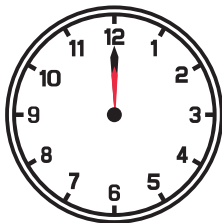
Innbyggere: ca. 60 millioner mennesker

Språk: I Italia snakker de italiensk.

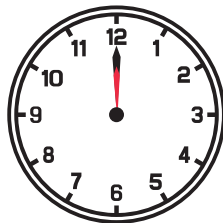
Tidsforskjell: Italia har samme klokkeslett som Norge.

Flagget til Italia

Norge

Italia

Kjent for: Arkitektur og kunst

Fra Italia kjøper vi: Kiwi

NEW ZEALAND

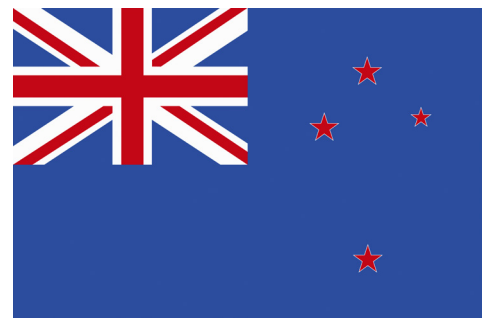
FAKTA OM NEW ZEALAND

Verdensdel: Oseania

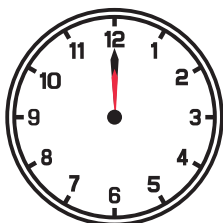
Innbyggere: ca. 4,4 millioner mennesker

Språk: På New Zealand snakker de engelsk og maori.

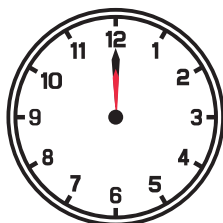
Tidsforskjell: New Zealand ligger 12 timer før Norge.

Flagget til New Zealand

Norge
kl. 12 om natten.

New Zealand
kl. 12 om dagen.

Kjent for: Høye fjell og vulkaner

Fra New Zealand kjøper vi: Kiwi

MAROKKO

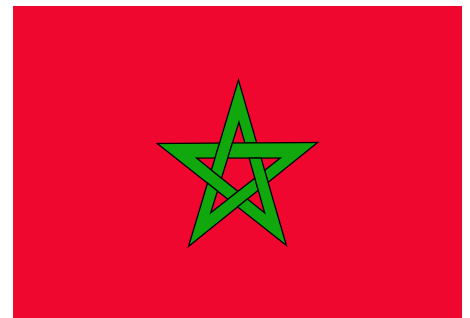
FAKTA OM MAROKKO

Verdensdel: Afrika

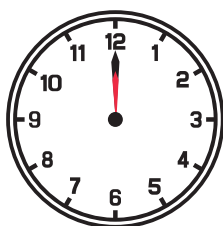
Innbyggere: ca. 33 millioner mennesker

Språk: I Marokko snakker de arabisk og berber.

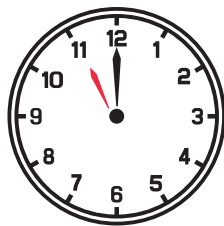
Tidsforskjell: Marokko ligger én time etter Norge.

Flagget til Marokko

Norge

Marokko

Kjent for: Markedet i Marrakech

Fra Marokko kjøper vi: Klementiner

SPANIA

FAKTA OM SPANIA

Verdensdel: Europa

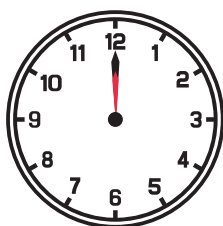
Innbyggere: ca. 46 millioner mennesker

Språk: I Spania snakker de spansk.

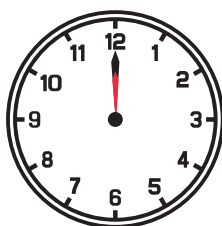
Tidsforskjell: Spania har samme klokkeslett som Norge.

Flagget til Spania

Norge

Spania

Kjent for: Flamenco, tyrefekting og fotball

Fra Spania kjøper vi: Klementiner

Skogen

Les om ulike typer skog på side 26 – 29 i *Spire gul*.

Lag tre spørsmål om barskog og tre spørsmål om løvskog. Still spørsmålene til en annen.

BARSKOG

LØVSKOG

Fleip eller fakta?

Les om kongler på side 29 i *Spire gul*.

Finn ut hva som er sant og usant.

JA

NEI

Det vokser kongler på alle trær.	☐	☐
Løvtrær har flest kongler.	☐	☐
Det finnes små frø inni konglene.	☐	☐
Konglefrø spres bare med vinden.	☐	☐
Mange dyr liker å spise konglefrøene.	☐	☐
Grankongle og furukongle ser forskjellig ut.	☐	☐

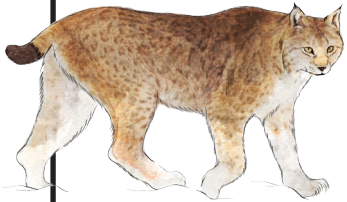

Skriv tre faktasetninger om kongler.

Rovdyr

Les om norske rovdyr på side 30 i Spire gul. Skriv faktasetninger.

Skjelettet

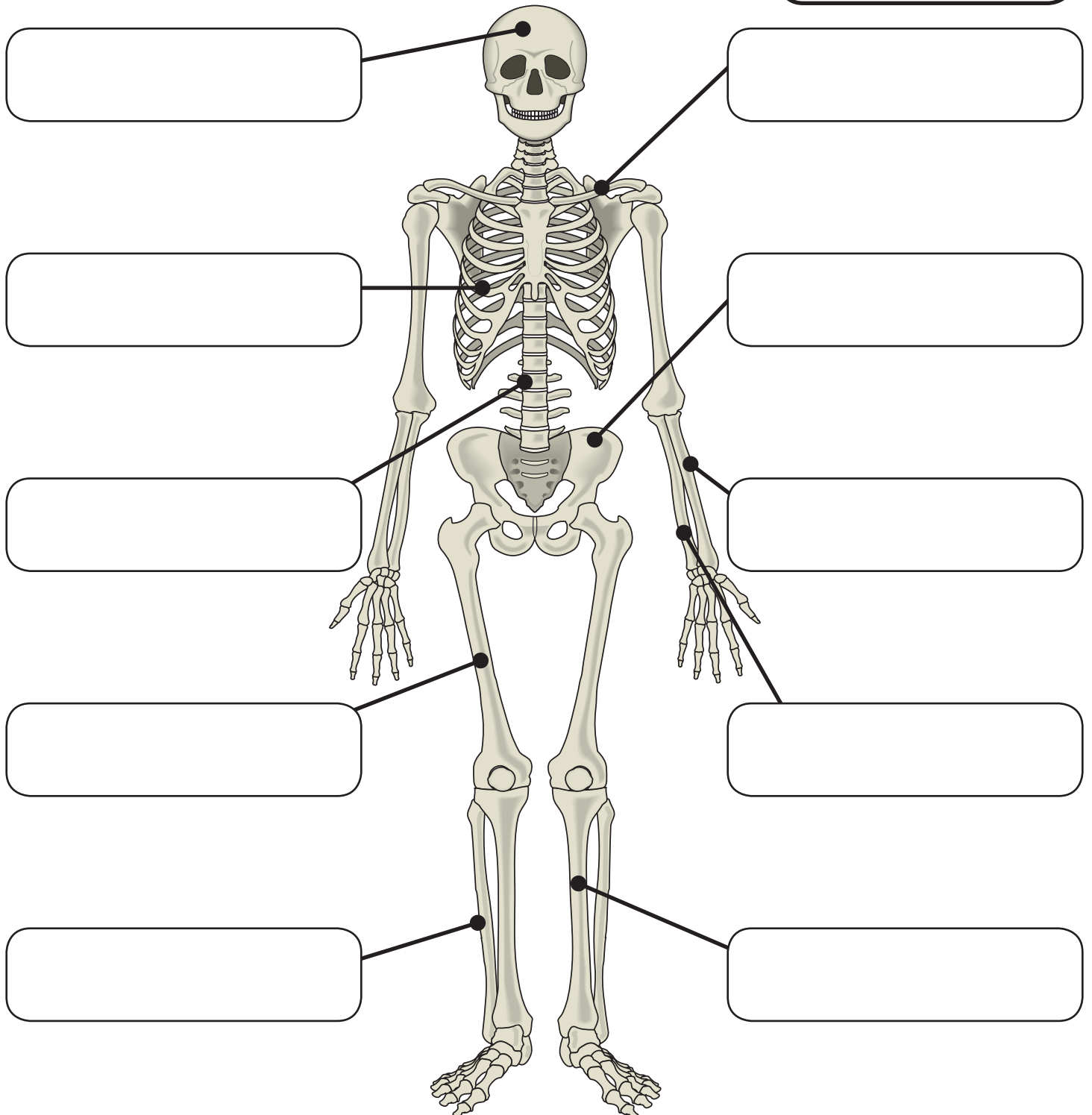
Hva heter det, tror du?

Les ordene under og skriv riktig navn på riktig del av skjelettet.

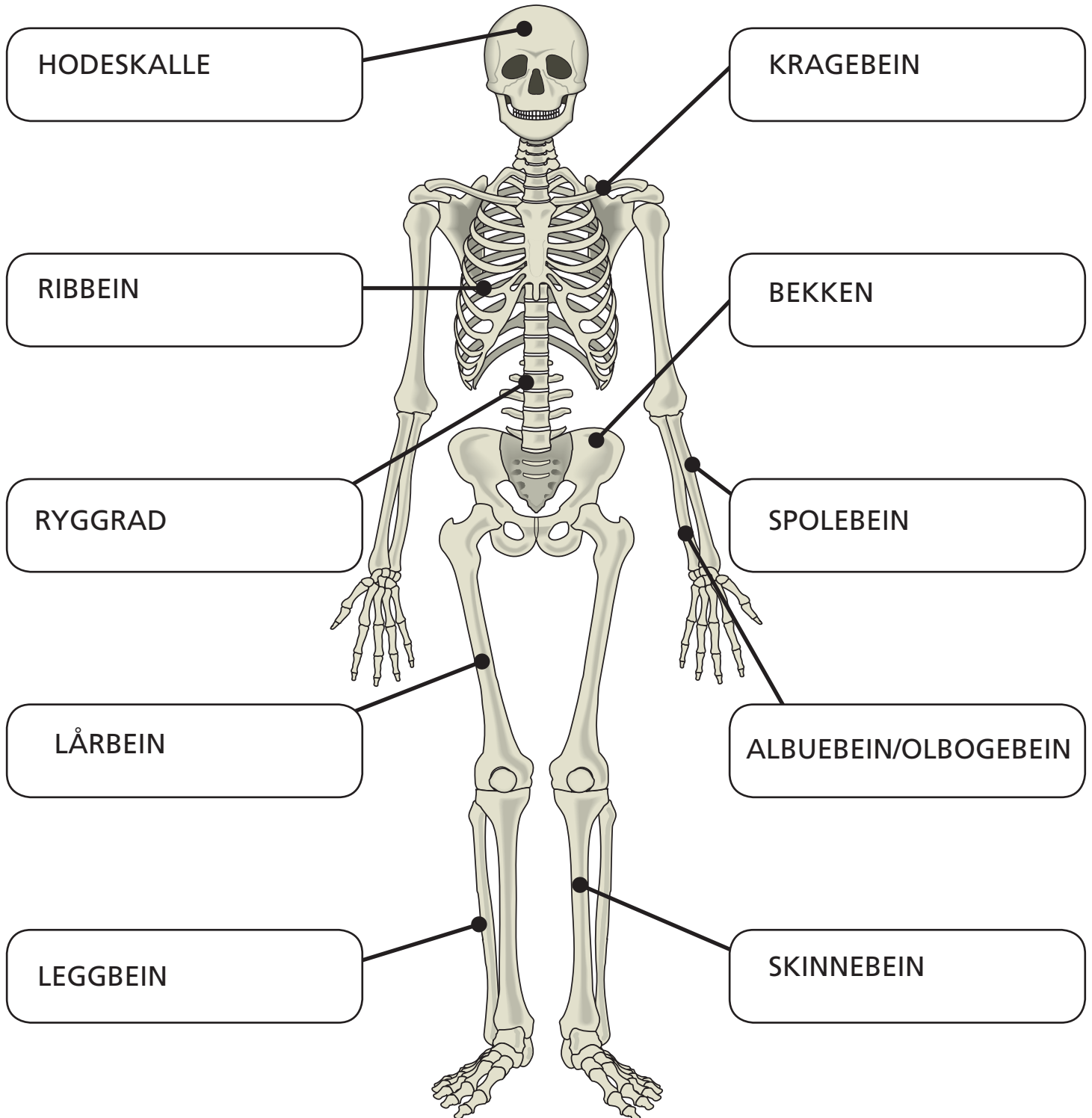
- HODESKALLE
- LÅRBEIN
- LEGGBEIN
- RIBBEIN
- KRAGEBEIN
- SKINNEBEIN
- ALBUEBEIN
- RYGGRAD
- BEKKEN
- SPOLEBEIN

?

Hvilken del av skjelettet er synlig?

Skjelettet – fasit

Hvilken del av skjelettet er synlig?
TENNENE

LOOP / DOMINO

Forberedelser:

Klipp ut kortene og laminer dem slik at de brukes flere ganger. Loopen kan brukes individuelt, i smågrupper eller hel klasse. Lag eventuelt flere sett slik at flere mindre grupper kan utføre aktiviteten samtidig.

Loop / muntlig aktivitet: Alle i klassen kan delta. Er det flere kort enn elever, kan noen elever få to kort. Er det flere elever enn kort, kan man kopiere flere sett og dele elevene i mindre grupper.

Bland kortene og del ut ett kort til hver. Eleven som får det grå kortet skal starte loopen. Eleven leser høyt den nederste setningen «Jeg er en stjerne som finnes i havet». Den som har svaret, leser det høyt før han/hun leser sin setning. Nestemann svarer og leser sin setning helt til den som startet loopen leser svaret «Jeg er en kråkebolle». Da er loopen ferdig og alle har lest og svart på en setning.

Domino: Elevene spiller fire sammen. De blander kortene og fordeler dem likt mellom seg. Den som får det grå kortet begynner å legge ut. Den som har svaret legger på. Elevene må lese og lese spørsmålene og svarene høyt. Slik forsetter det til alle har lagt ut kortene sine.

<p><i>Jeg er en kråkebolle.</i></p> <p>Jeg er en stjerne som finnes i havet.</p>	<p><i>Jeg er en edderkopp.</i></p> <p>Jeg har seks bein og finnes overalt.</p>
<p><i>Jeg er en sjøstjerne.</i></p> <p>Jeg er et krepsdyr som bor i sneglehus.</p>	<p><i>Jeg er et insekt.</i></p> <p>Jeg har hatt og dukker opp i skogen om høsten.</p>
<p><i>Jeg er en eremittkreps.</i></p> <p>Jeg er et krepsdyr som går sidelengs.</p>	<p><i>Jeg er en hattsopp.</i></p> <p>Jeg har rød hatt og kan ikke spises.</p>
<p><i>Jeg er en krabbe.</i></p> <p>Jeg er en fugl som flyr sørover om høsten.</p>	<p><i>Jeg er en fluesopp.</i></p> <p>Jeg er liten og blå og vokser på skogbunnen.</p>
<p><i>Jeg er en trekkfugl.</i></p> <p>Jeg er fisk som er veldig flat.</p>	<p><i>Jeg er et blåbær.</i></p> <p>Jeg er et nyttig dyr som gir deg melk og yoghurt.</p>
<p><i>Jeg er en flyndre.</i></p> <p>Jeg har åtte bein og er en kjøtteter.</p>	<p><i>Jeg er kua.</i></p> <p>Jeg er et dyr som gir deg varme klær.</p>

Forts. neste ark

<p><i>Jeg er sauen.</i></p> <p>Jeg er en rotfrukt som plukkes opp om høsten. Jeg er full av vitaminer.</p>	<p><i>Jeg er bjørnen.</i></p> <p>Jeg er en stor katt. Du ser meg sjelden.</p>
<p><i>Jeg er poteten.</i></p> <p>Jeg vokser på åkeren og kan spises til frokost.</p>	<p><i>Jeg er gaupa.</i></p> <p>Jeg består av 206 knokler og holder deg oppe.</p>
<p><i>Jeg er kornet.</i></p> <p>Det er lurt å spise oss, for vi er full av vitaminer, mineraler og fiber.</p>	<p><i>Jeg er skjelettet.</i></p> <p>Vi frakter oksygen rundt omkring i kroppen din.</p>
<p><i>Vi er frukt og grønnsaker.</i></p> <p>Jeg vokser på trærne, tørkes, brennes og knuses før jeg kan bli til en deilig, varm drikk.</p>	<p><i>Vi er de røde blodcellene.</i></p> <p>Vi er kroppens soldater og kjemper mot virus og bakterier.</p>
<p><i>Jeg er kakaobønnen.</i></p> <p>Jeg mister bladene mine om høsten.</p>	<p><i>Vi er de hvite blodcellene.</i></p> <p>Jeg lever først i vann og så på land.</p>
<p><i>Jeg er et løvtre.</i></p> <p>Jeg har nåler over hele meg.</p>	<p><i>Jeg er et amfibiedyr.</i></p> <p>Jeg har fire øyne slik at jeg kan se over og under vann samtidig.</p>
<p><i>Jeg er et bartre.</i></p> <p>Vi er fulle av saftige frø og vokser på bartrær.</p>	<p><i>Jeg er virvleren og lever i ferskvann.</i></p> <p>Jeg skifter skall 14 ganger og jeg kan fly forlengs, sidelengs og baklengs.</p>
<p><i>Vi er konglene.</i></p> <p>Jeg er det største rovdyret i Norge.</p>	<p><i>Jeg er øyestikkeren.</i></p> <p>Jeg er en bolle full av pigger.</p>